

La tradicional 'Adoració dels Tres Reis d'Orient' (just ara que ens trobam a l'etapa nadalenca), la producció de Ramon Llull, el cicle artúric o la crítica del sistema educatiu son només alguns dels aspectes que Pere Rosselló Bover ha reunit a 'Temes mallorquins', una selecció d'onze estudis de l'intel·lectual illenc Albert Hauf

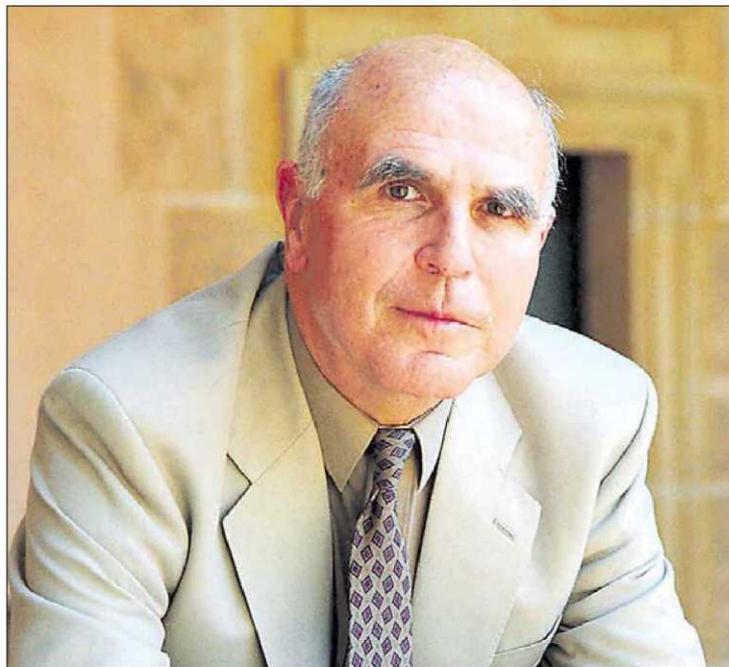
# Albert Hauf i els escriptors mallorquins

## Assaig

PER CARLOTA VICENS PUJOL

■ Tenc per mi que els nins que han crescut estimats pels seus padrins i han mantingut amb ells un contacte càlid i quotidià, admirant ja sigui la seva força a les feines del camp, la seva destresa en el joc d'escacs o la seva paraula àgil i riallera guarden sempre al cor aquell niuet de felicitat que els ha de guiar en moltes de les decisions posteriors. Aquest fou potser el cas d'Albert Hauf (Palma, 1938), sens dubte un dels més savis i sòlids intel·lectuals mallorquins, que impartí docència primer a la Universitat de Wales (Cardiff, País de Gal·les), entre els anys 1964 i 1987, i després a la de València.

Em complau imaginar el següent: després d'una baralla domèstica amb la padrina, el padrí demana al petit Albert: "¿Què te pareix, secretari? / ¿Què hi puc anar, confiat, / amb es poble tot alçat / a favor des meu contrari? / ¿Qual és es remei que hi ha / per jo mantenir la pau?". A la següent escena, a l'escola, per tal de millorar la cal·ligrafia el nin és castigat a copiar "un folletineu" titulat *Adoració de los tres Reis Mags*, novament adicionada per un aficionat i descobreix, alhora, d'on sortien aquells versos del padrí. La tercera escena té lloc mesos després: el menut assisteix a una representació de *Els Tres Reis*... Com li agrada dir al professor Hauf tot lliga i, per això mateix, un dels capítols del llibre que ressenyam es diu (s'havia de dir): "*L'Adoració dels Reis Mags*: la supervivència del misteri litúrgic en el teatre popular valencià i mallorquí i l'*Auto de los Reyes Magos* castellà." La travessia tot just comença, una travessia que ha de dur el lector des de l'Evangeli de la festa de l'Epifania (Mateu 2, 2-12) o l'*Officium Stellae* medieval fins les representacions no estrictament litúrgiques i fer-lo entrar des-

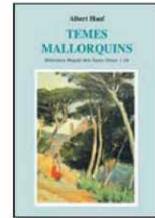


L'intel·lectual i professor universitari mallorquí Albert Hauf.

prés en l'anàlisi dels temes i els personatges, ja definits a l'anomenat *Misteri del Rei Herodes del Portalet*, vulgo *de la Degolla*: "Así veuran adorar / a Déu tres reys excelents: / Melcior, Gaspar, Baltasar / i oferir molts rics presents. / També veuran la furor / d'Herodes i son edicte. / Juseph fugirà a Egipte / y sa esposa ab lo Salvador..."

Com es pot apreciar l'anècdota sàviament manejada queda enrere i l'autor d'aquests *Temes mallorquins* (no, universals!) presenta onze estudis, recollits i prologats pel professor de la UIB Pere Rosselló Bover, sobre diferents obres d'autors mallorquins. I comença, com a bon lul·lista, amb

aquest Ramon Llull contra el qual alertava Rabelais ("Deja a un lado, como abusos y vanidades, la astrología adivinatoria y el arte de Lulio") i, també com a bon lul·lista "ens ensenya que la complexitat d'un text o missatge hauria de ser més aviat un estímul per afinar la nostra capacitat deductiva i analítica". Això que Albert Hauf diu de Ramon Llull ho afirma l'autora d'aquestes línies referint-se al professor Hauf, que en aquestes pàgines ens obre el camí per entendre i apreciar amb tot el seu hermetisme l'obra de Ramon Llull. I ho fa comentant uns fragments escollits de la seva producció literària, concretament el capítol



ALBERT HAUF

**Temes mallorquins**

► Edició de P. Rosselló Bover  
UIB/IEB/PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT, 456 PÀGINES, 21 €

tol LXXIX de *Blaquerna*, uns versets de *Llibre d'Amic e Amat* i un fragment de *El Llibre de Meravelles*. El capítol "Sobre l'*Arbor exemplificalis*" és una altra lliçió magistral. Entenem de quina manera s'articulen els exemples llargs o "racontaments" i els exemples breus o proverbis, la possible influència de les versions àrabs i llatines de *Calila wa-Digma* o tot un esplet de personatges que no són sinó personificacions d'animals de fauna o altres de més estranyes i personalíssimes: personificacions de temps verbals (preteritus, futurus), de figures geomètriques, dels planetes, dels vicis i virtuts i un llarg etcètera. Altres títols, sempre evocadors, que inclou el llibre són, per exemple: "Artús, aycell qui atendon li bretó?: *La Faula*, seducció o reivindicació politicomoral?" o bé "Amor i papiroflèxia: una curiosa carta pintada del segle XIX", que clou el volum. De la lectura d'aquestes pàgines, vivament recomanada, hom surt un poc més savi, però també amb una consciència més aguda de la nostra ignorància, tant és el cabdal de coneixements i la capacitat de relació de l'autor d'aquests estudis.

Que també troba lloc per criticar les formes del sistema educatiu, que "només sembl[a] atorgar valor formatiu i considerar digne de estudi i de recerca subvencionada allò que obté uns resultats materials. De forma paral·lela, sembl[a] condemnar tot el que fomenta un pensament articulat: la filosofia, les ciències socials, les humanitats, la literatura" i aprofita per fer arribar al lector un coneixement del món al qual s'accedeix per altres camins: "El món és així: a més ignorància més intolerància i més escàndols"; en ell comana qui es presta al "joc innoble de la duplicitat i de les ambicions". L'home és així fet...

Però no Albert Hauf, mallorquí *in partibus*, que al seu aire de senador romà afegeix un tracte educadíssim i una elegància i una noblesa de caràcter que ja voldríem trobar més sovint.